

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **44459** (13) **U**
(51) **МПК (2009)**
A61B 10/00
A61C 13/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ДОКЛІНІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ПРОТЕЗНИХ СТОМАТИТІВ АЛЕРГІЙНОГО ПОХОДЖЕННЯ У ПЕРВИННО ПРОТЕЗОВАНИХ ХВОРИХ

1

(21) u200902350
(22) 16.03.2009
(24) 12.10.2009
(46) 12.10.2009, Бюл.№ 19, 2009 р.
(72) ПАЛІЙЧУК ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, КОВАЛЬЧУК
ЛАРИСА ЄВГЕНІВНА
(73) ПАЛІЙЧУК ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ, КОВАЛЬЧУК
ЛАРИСА ЄВГЕНІВНА
(57) Спосіб доклінічної діагностики протезних сто-
матитів алергійного походження у первинно протезу-

2

зованих хворих, що включає тестування, який **від-
різняється** тим, що тестування проводиться на
основі особливостей дерматогліфічних характери-
стик відбитків правої і лівої рук пацієнта з прогно-
зуванням можливого виникнення алергійної реакції
на акрилову пластмасу знімного зубного протеза
ще до появи клінічної симптоматики, які вперше
протезуються, та математичної обробки знятих
дерматогліфів за методом дискримінантного, ко-
реляційного та факторного аналізів.

Заявляється корисна модель, яка відноситься до галузі медицини, а саме до стоматології і може бути використана для доклінічної діагностики протезних стоматитів алергійного походження у хворих, які вперше протезуються знімними ортопедичними конструкціями із акрилових пластмас.

Відомим способом діагностики є лейкопенічна проба, яка полягає у визначенні кількості лейкоцитів у крові хворого без протезу та після двогодинного користування ним (Сорокин В.С., 1974).

Проте даний спосіб не вважають достовірним, оскільки не завжди можна виключити вплив на клітинний склад крові з боку інших факторів, хворих органів чи систем організму. Він є складним, довготривалим, потребує залучення додаткових спеціалістів.

Найбільш близьким до корисної моделі, що заявляється, є спосіб діагностики, що проводиться тестуванням, причому тестування проводиться шляхом проведення шкірних аплікаційних проб (Боса Л.Ф., Семененко І.П., 1996). Чутливість до мономеру визначають з допомогою шкірної проби з використанням в якості алергену 5 % розчину мономеру пластмаси (Гожая Л.Д. Аллергические заболевания в ортопедической стоматологии - М: Медицина, 1988.- С.121-127).

Проте такі тести є малоінформативними, за рахунок структурних відмінностей між шкірою та слизовою оболонкою, що зумовлює також відмінності у функції тканин. Тому важко порівнювати типи реакцій їх на одну і ту ж речови-

ну (Watson I., 1982; Hoffman D., 1985). Крім того, аплікаційні проби практично не можливо провести в умовах порожнини рота.

Даний спосіб діагностики алергійних протезних стоматитів проводиться в клінічних умовах спеціалізованих лабораторій із залученням ряду спеціалістів (лаборанта, лікаря - алерголога, лікаря - реаніматолога), враховуючи різну ступінь алергійних реакцій на мономер.

Відомі діагностичні тести не можливо застосувати у хворих, які вперше протезуються знімними видами зубних протезів із акрилових пластмас.

В основу корисної моделі «Спосіб доклінічної діагностики протезних стоматитів алергійного походження у первинно протезованих хворих» поставлена задача створення загальнодоступного способу діагностики протезних стоматитів алергійного походження у хворих ще до появи клінічної симптоматики, які вперше протезуються акриловими знімними зубними протезами шляхом визначення особливостей дерматогліфічних характеристик правої і лівої рук, які відображають стан генетичної схильності хворих до алергійних захворювань, який забезпечував би високий рівень достовірної діагностики протезних стоматитів алергійного походження у первинно-протезованих хворих, що дозволило б проводити профілактично-лікувальні заходи на ранніх етапах протезування таких хворих.

Поставлена задача вирішена тим, що тестування проводиться на основі особливостей дерматогліфічних характеристик відбитків правої і

(13) **U**
(11) **44459**
(19) **UA**

лівої рук пацієнта з прогнозуванням можливого виникнення алергійної реакції на акрилову пластмасу знімного зубного протезу у хворих ще до появи клінічної симптоматики, які вперше протезуються та математичної обробки знятих дерматогліфів за методом дискримінантного, кореляційного та факторного аналізів.

В результаті створено новий, загальнодоступний і дешевий спосіб доклінічної діагностики, який забезпечує високий рівень достовірності раннього виявлення протезних стоматитів алергійного походження у хворих, які вперше протезуються акриловими знімними зубними протезами, що дає можливість проводити профілактично-лікувальні заходи на ранніх етапах протезування хворих ще до появи клінічної симптоматики.

Доклінічну діагностику протезних стоматитів алергійного походження у первинно протезованих хворих проводять наступним чином. У пацієнта знімаємо дерматогліфічні відбитки правої і лівої рук за методом Г.Д. Гладкової (Гладкова Г.Д., Кожные узоры кисти и стопы обезьян и человека. М., Наука, 1966, стр. 140-151) в модифікації Ковальчук Л.Є. і Бондаренко М.В. (Модифікація методу дерматогліфіки для масових обстежень населення // Рац. пропозиція, 1997.- №24/2313), та проводимо аналіз отриманих результатів за методом Каммінса і Мідло з наступним вивченням кількісних і якісних показників для правої і лівої рук окремо і сумарно. Проводимо підрахунок і аналіз отриманих результатів у цифрових значеннях

дерматогліфічних показників, які заносимо у ЕВМ та отримуємо результат, що дозволяє віднести пацієнта у контрольну (здорову) групу або в групу ризику виникнення алергійних протезних стоматитів ще до протезування.

Практичне застосування способу доклінічної діагностики протезних стоматитів алергійного походження у первинно протезованих хворих було проведено в Івано-Франківському Національному медичному університеті на кафедрі стоматології факультету післядипломної освіти у 68 жінок і 60 чоловіків хворих на алергійний протезний стоматит, та 80 фенотипово здорових осіб. На основі дискримінантного аналізу створений алгоритм визначення спадкової схильності до виникнення протезних стоматитів алергійного походження у первинно протезованих хворих. За допомогою методу канонічних кореляцій виявлена різна кількість сильних, середніх, слабких зв'язків. Завдяки факторному аналізу дерматогліфічних показників було відібрано головні фактори, які забезпечують майже всю інформацію про об'єкти досліджень.

Корисна модель дозволяє з високим ступенем точності (94%) проводити доклінічну діагностику протезних стоматитів алергійного походження у первинно протезованих хворих та кожного обстеженого хворого віднести в контрольну (здорову) групу або в групу ризику виникнення алергійних протезних стоматитів ще до протезування та появи клінічної симптоматики.